

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

30. 6. 2014. GODINE

Sarajevo, kolovoz 2014. godine

I. UVOD	3
II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH	5
1. STRUKTURA LEASING SEKTORA	5
1.1. Status, broj i poslovna mreža	5
1.2. Struktura vlasništva.....	5
1.3. Kadrovska struktura	5
2. FINANIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	6
2.1. Bilanca stanja	6
2.1.1. Kvaliteta aktive	8
2.2. Struktura pasive.....	10
2.3. Profitabilnost	12
3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDIO, NOMINALNE I	13
EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LEASINGA	13
3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga.....	13
3.2. Tržišni udio prema finansijskom volumenu i broju ugovora	15
3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa	16
3.4. Prigovori korisnika leasing usluga	18
III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	18
IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA	20
PRILOZI	21
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	21
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	21
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava	22
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing	22
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja	23
Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka	24
Prilog 7. Rangiranje bilančne sume.....	25

I. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2014. na temelju analize izvješća o poslovanju koje su leasing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor), podacima kojima raspolaže konstatiranim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor), te ostalim informacijama i podacima koje leasing društva dostavljaju Agenciji.

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. 1. 2009. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br: 85/08, 39/09 i 65/13). Zakonom su definirani uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvješćivanje, aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

Nadzor nad leasing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licencije za rad leasing društvima od strane Agencije s ciljem stalnog praćenja poslovanja i financijskog stanja svakog pojedinačnog leasing društva i sektora leasinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja leasing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama financijskih izvješća leasing društava.

Prema podacima Centralne banke BiH, projekcija ekonomskog rasta za 2014. godinu je iznosila 2,6%, ali je ista smanjena na 0,7% uslijed utjecaja vremenskih nepogoda koje su se desile u svibnju 2014. godine.

U cilju prikupljanja podataka o mogućim efektima elementarne nepogode na portfelj leasing društava, Agencija je uputila dopis svim leasing društvima da dostave preliminarnu procjenu broja i iznosa leasing ugovora po područjima poslovanja (po općinama) za koje je izvjesno da mogu doći u rizik neplaćanja uslijed šteta pretrpljenih elementarnim nepogodama ili ugovora (klijenata) za koje već imaju saznanja o pretrpljenim štetama.

Na temelju dostavljenih podataka, pripremljeno je Izvješće o stanju izloženosti leasing društava na dan 30. 4. 2014. prema klijentima koji se nalaze na područjima pogođenim elementarnim nepogodama. Prema dostavljenim podacima konstatirano je da je 1.687 leasing ugovora zaključeno s klijentima koji se nalaze na područjima pogođenim elementarnim nepogodama u Federacije BiH, čija ukupna vrijednost iznosi 45.907 tisuća KM (cca 8,5% od ukupne bilančne sume sektora leasinga sa 31. 3. 2014.), s ukupnim dospjelim potraživanjem u iznosu od 3.207 tisuća KM, od čega za 346 ugovora leasing društva posjeduju informacije o pretrpljenoj materijalnoj šteti, dok za 1.341 leasing ugovor društva u trenutku kreiranja izvješća nisu posjedovala informacije o pretrpljenoj materijalnoj šteti. Agencija će tijekom trećeg kvartala 2014. godine objaviti podzakonski akt kojim će se detaljnije definirati tretman

potraživanja po ugovorima zaključenim s klijentima koji su pretrpjeli štetu uzrokovanu elementarnim nepogodama.

Tijekom prvog kvartala 2014. godine makroekonomski pokazatelji su imali pozitivan trend rasta (rast bruto domaćeg proizvoda za 2,7% u prvom kvartalu 2014. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kao i rast bruto domaće vrijednosti koji je zabilježen u pojedinim granama gospodarstva kao što je građevinarstvo, prerađivačka industrija, rudarstvo i uslužne djelatnosti - podaci preuzeti od Agencije za statistiku BiH).

Pozitivna kretanja u realnom sektoru u prvom kvartalu 2014. godine su se odrazila i na djelatnost leasinga koja u drugom kvartalu bilježi povećanje broja novozaključenih ugovora i ukupnog iznosa financiranja putem financijskog i operativnog leasinga u odnosu na prvi kvartal 2014. godine.

Bilančna sumu leasing društava u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2014. iznosila je 509.078 tisuća KM, što je za 11,94% ili za 69.023 tisuća KM manje u odnosu na 31. 12. 2013.

Ukoliko se usporede pojedinačne bilančne sume šest leasing društava (koja na dan 30. 6. 2014. imaju dozvolu za obavljanje poslova leasinga) sa podacima na 31. 12. 2013., dolazi se do zaključka da je kod dva leasing društva evidentan porast bilančne sume u iznosu od 6.815 tisuća KM, dok je kod četiri leasing društva evidentiran pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 75.838 tisuća KM, od čega se na dva leasing društva odnosi 85,36% ili 64.734 tisuća KM.

U razdoblju od 1.1. do 30.6.2014. na razini djelatnosti leasinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 4.717 tisuća KM. Tri leasing društva su iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 7.029 tisuća KM, dok su tri leasing društva iskazala pozitivan financijski rezultat u iznosu od 2.312 tisuću KM.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 30. 6. 2014. iznosio 31.606 tisuća KM. U usporedbi s 31. 12. 2013., navedena pozicija je manja za 4.356 tisuća KM ili 12,11%. Jedno leasing društvo je iskazalo kapital manji od iznosa propisanog odredbama Zakona o leasingu (250.000,00 KM).

Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava provode ovlaštene osobe Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontroliranim leasing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom leasing društava u razdoblju od 1.1. do 30.6.2014. odnosile su se uglavnom na unapređenje internih akata kojima se definiraju rizici u poslovanju, unapređenje internih akata u segmentu računovodstvene funkcije leasing društava, nepoštivanje ugovornih odredaba od strane leasing društava u kontekstu ugovorenog usklađivanja kamatne stope s varijabilnim indeksom, nedostatke sustava unutarnjih kontrola u

segmentu kvalitete postupanja po internim aktima, dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH, nepoštivanje odredaba Zakona o obveznim odnosima FBiH po osnovi naknade za opomene koje se obračunavaju korisnicima leasinga u kašnjenju s plaćanjem mjesečnih obveza i zaključivanje ugovora o leasingu koji su u suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti žirantata u FBiH.

U podatke iskazane u Informaciji na dan 30. 6. 2014. su uključeni podaci dostavljeni od šest leasing društava koja posjeduju dozvolu za obavljanje poslova leasinga u Federaciji BiH, ukoliko nije drukčije naznačeno.

II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH

1. STRUKTURA LEASING SEKTORA

1.1. Status, broj i poslovna mreža

Djelatnost leasinga u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2014. obavljalo je 6 leasing društava, dok je u razdoblju od 2010. do 2011. godine poslove leasinga obavljalo 8 leasing društava. Šest leasing društava registriranih u Federaciji BiH obavlja poslove leasinga u 20 podružnica, od kojih se 16 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj.

Dozvolu za obavljanje poslova leasinga posjeduju sljedeća leasing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
3. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
6. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

1.2. Struktura vlasništva

Tijekom drugog kvartala 2014. godine nije bilo izmjena u strukturi vlasništva leasing društava u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. I dalje se tri leasing društva nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih pravnih osoba, dva leasing društva se nalaze u većinskom vlasništvu (preko 51%) nerezidentnih pravnih osoba, dok se jedno leasing društvo nalazi u većinskom vlasništvu rezidentnih pravnih osoba. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture leasing društava dani su u Prilogu 2. Informacije.

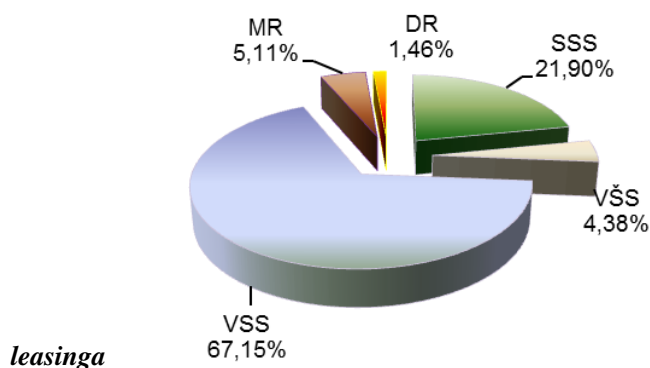
1.3. Kadrovska struktura

Na dan 30. 6. 2014. u sektoru leasinga je zaposleno 137 zaposlenika, što predstavlja smanjenje od 11,04% ili 17 zaposlenika u odnosu na 31. 12. 2013., od čega se 13 zaposlenika odnosi na jedno leasing društvo koje je tijekom drugog kvartala 2014. godine imalo značajne

organizacijske promjene u kontekstu objedinjavanja pojedinih zajedničkih funkcija s matičnom bankom. U ukupan broj zaposlenika nije uključeno sedam zaposlenika leasing društva čije je sjedište u Republici Srpskoj, a koji su zaposleni u podružnicama u Federaciji BiH.

Pored navedenog broja zaposlenih, u leasing društvima je na dan 30. 6. 2014. angažirano još 32 zaposlenika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju, od čega se 62,50% ili 20 zaposlenika odnosi na zaposlenike jednog leasing društva. U usporedbi s 31. 12. 2013., broj povremeno zaposlenih je povećan za 3 zaposlenika ili 9,68%.

Grafikon 1. Kvalifikacijska struktura zaposlenih u sektoru

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30. 6. 2014. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 3.716 tisuća KM aktive (31.12.2013. godine – 3.754 tisuća KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna društva kreću se u rasponu od 1.811 do 4.913 tisuća KM aktive po zaposlenom. Istodobno, na dan 30.6.2014., u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 341 tisuće KM, dok je u sektoru bankarstva isti iznosio 2.204 tisuće KM aktive po zaposlenom.

2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

2.1. Bilanca stanja

Ukupna bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2014. je iznosila 509.078 tisuća KM, što je za 69.023 tisuća KM ili 11,94% manje u odnosu na 31. 12. 2013. Pojedinačno promatrano, kod dva leasing društva je iskazan porast bilančne sume u iznosu od 6.815 tisuća KM, dok je kod četiri leasing društva evidentiran pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 75.838 tisuća KM, od čega se na dva leasing društva odnosi 85,36% ili 64.734 tisuća KM.

Na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) odnosi se 55,34% od ukupne aktive leasing društava.

U strukturi ukupne aktive leasing društava najznačajniji udio su imala neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga koja iznose 331.423 tisuća KM ili 65,10% od ukupne aktive sektora leasinga. U usporedbi sa 31.12.2013., neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga su manja za 35.759 tisuća KM ili 9,74%, dok su bruto potraživanja po osnovi financijskog leasinga manja za 50.026 tisuća KM ili 11,21%.

Neto potraživanja po osnovi zajma su na dan 30. 6. 2014. iznosila 57.131 tisuća KM ili 11,22% od iznosa ukupne aktive sektora leasinga. U odnosu na 31. 12. 2013., neto potraživanja po osnovi zajma su smanjena za 6.826 tisuća KM ili 10,67%, dok su bruto potraživanja manja za 3.467 tisuća KM ili 4,85%.

Od ukupno iskazanog iznosa neto potraživanja po osnovi zajma, 54.425 tisuća KM ili 95,26% se odnosi na potraživanja jednog leasing društva, koje u svom portfelju ima značajne iznose potraživanja po zajmu, od kojih se 43.271 tisuća KM ili 79,50% odnosi na potraživanja od supsidijarnih osoba, putem kojih su prije stupanja na snagu Zakona o leasingu financirani projekti izgradnje nekretnina.

U strukturi potraživanja po osnovi zajma, na zajmove odobrene po osnovi financiranja nekretnina se odnosi 77,09%.

Iskazano stanje bilančne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 30. 6. 2014. je iznosilo 20.960 tisuća KM, što je za 20.815 tisuća KM ili 49,83% manje u odnosu na 31. 12. 2013. Udio navedene pozicije u ukupnoj aktivi se smanjio sa 7,23%, koliko je iznosilo na kraju 2013. godine, na 4,12% koliko je iznosilo na dan 30. 6. 2014. Iskazano stanje pozicije plasmani bankama je na dan 30. 6. 2014. iznosilo 16.415 tisuća KM, što je za 954 tisuća KM ili 6,17% više u odnosu na 31. 12. 2013. Navedena pozicija se uglavnom odnosi na oročena sredstva društava kod komercijalnih banaka.

Neto vrijednost osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga na dan 30. 6. 2014. je iznosila 27.650 tisuća KM i za 2.353 tisuća KM ili 9,30% je veća u odnosu na 31. 12. 2013. Pojedinačno promatrano, kod dva leasing društva je iskazan porast neto vrijednosti osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga u iznosu od 4.713 tisuća KM, dok je kod 4 leasing društva iskazano smanjenje u iznosu od 2.406 tisuća KM.

U Tablici 1. Informacije prikazani su podaci neto bilančnih pozicija aktive po izvještajnim razdobljima.

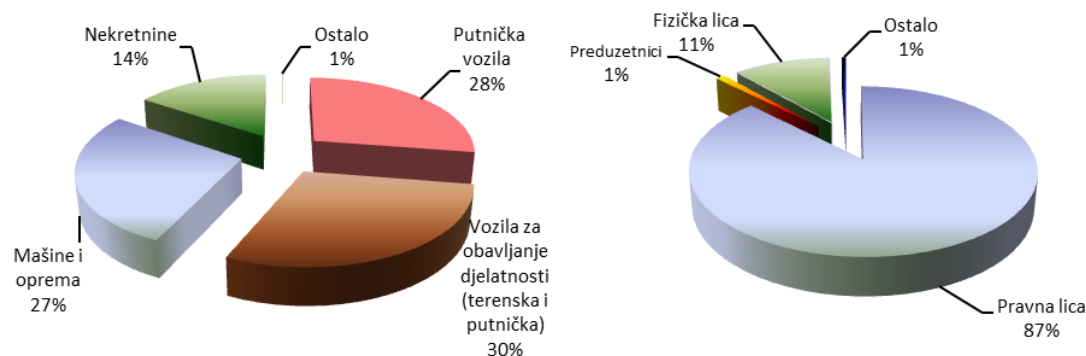
Tablica 1. Struktura neto bilančnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilančne pozicije	31.12.2013	% udio u aktivi	30.6.2014	% udio u aktivi	30.6.2014 / 31.12.2013
Financijski leasing - neto	367.182	63,52%	331.423	65,10%	-9,74%
Operativni leasing - neto	25.297	4,38%	27.650	5,43%	9,30%
Zajam - neto	63.957	11,06%	57.131	11,22%	-10,67%
Ostala aktiva	121.665	21,05%	92.874	18,24%	-23,66%
Ukupna aktiva	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%

U strukturi potraživanja prema korisniku leasinga i predmetu leasinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovi financijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 30. 6. 2014.

U strukturi bilančne sume financijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor leasinga se odnosi 3,11% od ukupne bilančne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 94,11% i 2,78% na mikrokreditni sektor.

2.1.1. Kvaliteta aktive

Prema podacima iz izvješća leasing društava, rezerve za gubitke po financijskom leasingu na dan 30. 6. 2014. iskazane su u iznosu od 18.309 tisuća KM, što predstavlja smanjenje za 4.992 tisuća KM ili 21,42% u odnosu na 31. 12. 2013. U strukturi potraživanja po financijskom leasingu na dan 30. 6. 2014. je iskazano ukupno 16.184 tisuća KM dospjelih neizmirenih potraživanja, dok je na dan 31. 12. 2013. iskazan iznos od 15.171 tisuća KM, što predstavlja povećanje od 1.013 tisuća KM ili 6,68%.

Detaljnou analizom izvješća leasing društava konstatirano je da je značajan iznos formiranih rezervi za gubitke po financijskom leasingu na dan 30. 6. 2014. uzrokovan i činjenicom da su leasing društva u izvješćima iskazala 3.277 tisuća KM više obračunatih i izdvojenih rezervi (rezerve formirane u iznosu većem od minimalno propisanog). Navedeni iznos se odnosi na rezerve formirane od strane dva leasing društva, od čega se na jedno društvo odnosi 3.062 tisuća KM ili 93,43% od ukupno iskazanog iznosa više obračunatih i izdvojenih rezervi i iste su formirane sukladno procjeni leasing društva po osnovi očekivanih poteškoća u naplati potraživanja po pojedinim ugovorima financijskog leasinga, kao i otežanog ulaska u posjed i prodaje izuzetih predmeta leasinga.

U Tablici 2. Informacije je iskazan usporedni pregled formiranih rezervi po kategorijama kašnjenja.

Tablica 2. Usporedni prikaz formiranih rezervi za financijski leasing po kategorijama kašnjenja

(000 KM)

Dani kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2013	Ukupne rezerve 30.06.2014	% promjene
0-60	701	507	-27,69%
60-90	385	559	45,08%
90-180	9.425	1.846	-80,41%
preko 180	12.444	15.052	20,96%
preko 360	346	345	-0,29%
UKUPNO	23.301	18.309	-21,42%

Pojedinačno promatrano, na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) se odnosi 80,25% od ukupno formiranih rezervi za gubitke. Kod tri leasing društva je evidentirano povećanje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31. 12. 2013. u ukupnom iznosu od 4.233 tisuća KM, dok je kod tri leasing društva evidentirano smanjenje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31. 12. 2013. u ukupnom iznosu od 9.226 tisuća KM.

Rezerve za zajmove na dan 30. 6. 2014. godine su iznosile 10.885 tisuća KM i povećane su za 3.360 tisuća KM ili 44,63% u odnosu na 31. 12. 2013., kada su rezerve za zajmove iznosile 7.526 tisuća KM.

Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove na dan 30. 6. 2014., 10.855 tisuća KM ili 99,72% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog leasing društva koje u svom portfelju ima najznačajniji iznos potraživanja po ugovorima zajma od supsidijarnih osoba i kod kojeg je tijekom 2013. i 2014. godine došlo do značajnog pogoršanja kvalitete portfelja zajma.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po financijskom leasingu i zajmu na dan 30. 6. 2014. je iznosio 91.258 tisuća KM i veći je za 4.864 tisuća KM ili 5,63% u odnosu na 31. 12. 2013. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 60.612 tisuća KM ili 66,41% se odnosi na otpise formirane od strane dva leasing društva.

Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatirano je da je tijekom drugog kvartala 2014. godine izvanbilančno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 5.707 tisuća KM, od čega se 3.378 tisuća KM ili 59,19% odnosi na otpise formirane od strane jednog leasing društva.

Promatrano u istom razdoblju, po osnovi naplate izvanbilančnih potraživanja je evidentiran iznos od 779 tisuća KM, što ukazuje na činjenicu da je naplata otpisanih potraživanja u leasing društvima otežana, s obzirom da kriteriji za odobravanje istih nisu bili adekvatni ili se prilikom odobravanja financiranja društva nisu pridržavala interno definiranih politika i procedura (neadekvatno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola).

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta leasinga na dan 30. 6. 2014., uslijed raskida leasing ugovora s korisnikom leasinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta leasinga, iznosila je 32.294 tisuća KM i manja je za 1.237 tisuća KM ili 3,69% u odnosu na 31. 12. 2013. Iskazana vrijednost se odnosi na 121 izuzetu jedinicu, što je za 47 izuzetih

predmeta ili 27,97% manje u odnosu na 31. 12. 2013. U Tablici 3. Informacije je iskazana usporedna struktura izuzetih predmeta leasinga na dan 31. 12. 2013. i 30. 6. 2014.

Tablica 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta leasinga

(000 KM)

Red. Broj	VRSTA PREDMETA LEASINGA	31.12.2013		30.6.2014	
		Broj jedinica	Procijenje na tržišna vrijednost	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost
1.	Putnička vozila	98	1.713	50	917
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	31	429	20	568
3.	Strojevi i oprema	18	6.613	32	6.696
4.	Nekretnine	21	24.776	19	24.113
5.	Šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0	0	0
6.	Aparati za kućanstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	0	0
Ukupno		168	33.531	121	32.294

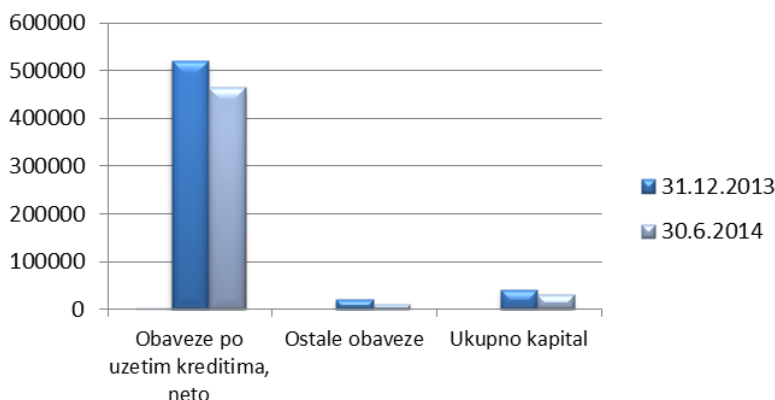
Pojedinačno promatrano, 30.505 tisuća KM ili 94,46% od ukupne vrijednosti izuzetih predmeta leasinga koji su u posjedu leasing društava, se odnosi na predmete leasinga izuzete od strane dva leasing društva.

Od ukupno iskazanog iznosa procijenjene vrijednosti izuzetih predmeta leasinga na dan 30. 6. 2014., 74,66% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su leasing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obveza od strane korisnika leasinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na dva leasing društva. Trenutna tržišna situacija i neadekvatni kriteriji odobravanja financiranja uzrokuju otežanu prodaju ili novo financiranje preuzetih nekretnina putem financijskog ili operativnog leasinga, naročito ukoliko se uzme u obzir i činjenica da su preuzete nekretnine uglavnom poslovno-proizvodni objekti.

2.2. Struktura pasive

Obveze po uzetim kreditima na 30. 6. 2014. i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive leasing društava (91,56% od ukupnog iznosa bilančne sume). U Grafikonu 3. Informacije iskazana je usporedna struktura pasive sektora na 31. 12. 2013. i 30. 6. 2014.

Grafikon 3. Struktura pasive – usporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima na dan 30. 6. 2014. iznose 466.122 tisuća KM i smanjene su za 54.503 tisuća KM ili 10,47% u odnosu na 31. 12. 2013. Od ukupnog iznosa obaveza po uzetim kreditima, 419.793 tisuća KM ili 90,06% se odnosi na dugoročne obaveze (obaveze po kratkoročnim kreditima na dan 30. 6. 2014. iznose 46.839 tisuća KM).

U strukturi izvora financiranja, na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima leasing društva pripadaju se odnosi 57,77% od ukupnih kreditnih zaduženja, dok se 18,78% odnosi na izravna zaduženja od osnivača i 23,46% se odnosi na zaduženja od europskih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa koju leasing društva plaćaju na izvore sredstava u razdoblju od 1.1. do 30.6.2014. je 3,06% na godišnjoj razini (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u promatranom razdoblju) i ista povećana u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. Navedeno je uzrokovano činjenicom da su kamatne stope na izvore sredstava leasing društava uglavnom vezane za varijabilni indeks EURIBOR čija je vrijednost tijekom 2013. godine, kao i u prvoj polovici 2014. godine bez značajnijih oscilacija.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 30. 6. 2014. iznosio 31.606 tisuća KM. U usporedbi sa 31. 12. 2013., navedena pozicija je manja za 4.356 tisuća KM ili 12,11%. Smanjenje je nastalo uslijed činjenice da je sektor na dan 30. 6. 2014. iskazao gubitak u poslovanju. Jedno leasing društvo je iskazalo ukupan kapital manji od minimalnog iznosa propisanog odredbama Zakona o leasingu, uslijed značajnog smanjenja kamatonosne aktive društva (izuzimanje predmeta leasinga) i smanjenog opsega novih poslovnih aktivnosti.

2.3. Profitabilnost

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1.1. do 30.6. 2014. ostvaren je gubitak u iznosu od 4.717 tisuća KM. U istom razdoblju prethodne poslovne godine na razini sektora ostvarena je dobit u iznosu od 3.342 tisuća KM (podatak se odnosi na sedam leasing društava). Analizom pojedinačnih poslovnih rezultata leasing društava konstatirano je da je iskazani gubitak nastao uslijed novih ispravaka vrijednosti po osnovi potraživanja od zajma i otpisa potraživanja.

Pojedinačno promatrano, tri leasing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 7.029 tisuća KM, dok su tri leasing društva iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.312 tisuća KM.

Prihodi od kamata u prvoj polovici 2014. godine iznosili su 15.366 tisuća KM. Navedena pozicija je za 4.249 tisuća KM ili 21,66% manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukoliko se promatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovi kamata iz finansijskog leasinga je iznosila 11.544 tisuća KM i za 3.221 tisuća KM ili 21,82% je manja u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja prihoda se može obrazložiti smanjenjem kamatonosne aktive leasing društava (pad aktivnog portfelja), smanjenim novim poslovnim aktivnostima i niskim iznosom varijabilnog indeksa za koji su vezani plasmani leasing društava (EURIBOR). Pozicija ostalih prihoda po kamati je smanjena u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 1.046 tisuću KM ili 26,37%. U navedenoj poziciji dominira kamatni prihod po osnovi odobrenih zajmova, čiji je volumen značajno manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, što je uzrokovalo i smanjenje ukupnog kamatnog prihoda.

Rashodi po osnovi kamata su iznosili 7.544 tisuća KM, što je za 886 tisuća KM ili 10,51% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja kamatnog rashoda je značajno niži iznos kreditnih zaduženja uslijed smanjene kreditne aktivnosti leasing društava i niska razina varijabilnog indeksa za koji su vezani izvori sredstava leasing društava (EURIBOR).

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za razdoblje od 1.1. do 30. 6. 2014. je iznosio 7.822 tisuća KM, što predstavlja smanjenje od 3.363 tisuća KM ili 30,07% u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Prethodno navedeno ukazuje na činjenicu da smanjenje kamatnog prihoda nije linearno praćeno i smanjenjem kamatnog rashoda, uslijed činjenice da je značajan iznos plasmana odobrenih u prethodnim razdobljima nenaplativ (otpisana potraživanja), uz prolongaciju plaćanja kreditnih obveza po kreditnim linijama iz kojih su odobrena sporna financiranja.

Kategorija operativnih prihoda je u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine manja za 9.817 tisuću KM ili 51,65% iz razloga jer su pojedina leasing društva u okviru navedene pozicije tijekom 2013. godine knjigovodstveno evidentirala procijenjenu vrijednost izuzetih predmeta leasinga (paralelno s otpisom potraživanja u izvanbilančnu evidenciju).

U okviru kategorije rashoda, troškovi rezervi za gubitke u prvom polugodištu 2014. godine su iznosili 4.027 tisuća KM i veći su za 3.021 tisuća KM ili 300,30% u odnosu na prethodno razdoblje prošle godine. U prvom polugodištu 2014. godine nije došlo do značajnog pogoršanja kvalitete portfelja financijskog leasinga, na što ukazuje i omjer nekvalitetne aktive (kašnjenja preko 90 dana) i ukupnog iznosa potraživanja po ugovorima financijskog leasinga, koji je na 30. 6. 2014. iznosio 8,76%, dok je u istom razdoblju prethodne godine navedeni pokazatelj iznosio 15,83%. Istodobno, ukoliko se promatra kvaliteta potraživanja po osnovi zajma, evidentno je pogoršanje omjera nekvalitetne aktive i ukupnog iznosa potraživanja koji je na 30. 6. 2014. iznosio 20,27%, dok isti na dan 31. 12. 2013. iznosio 17,10%.

3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDIO, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LEASINGA

3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga

U drugom kvartalu 2014. godine djelatnost leasing društava bilježi povećanje vrijednosti novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga u iznosu od 4.138 tisuća KM ili 13,53%, kao i povećanje broja novozaključenih ugovora u iznosu od 99 ugovora ili 13,03% u odnosu na prvi kvartal tekuće godine. Navedeno ukazuje na činjenicu da djelatnost leasinga tijekom drugog kvartala tekuće godine bilježi blago povećanje poslovnih aktivnosti i povećanu potražnju za financiranje putem leasinga.

Vrijednost novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga u razdoblju od 1.1. do 30. 6. 2014. je iznosila 65.318 tisuća KM i za 17.632 tisuća KM ili 24,86% je manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora iznosi 1.619, što je za 614 ugovora ili 27,50% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Prosječna vrijednost ugovora tijekom drugog kvartala 2014. godine je iznosila 40 tisuća KM i nešto je manja u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom razdoblju prošle godine, kada je iznosila 44 tisuća KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 55.792 tisuća KM ili 85,42% se odnosi na ugovore financijskog leasinga, s prosječnom (ponderiranom) nominalnom kamatnom stopom od 6,88% i ponderiranom efektivnom kamatnom stopom od 9,29%.

U Tablici 4. Informacije su prikazani usporedni pokazatelji novih financiranja po predmetu leasinga i vrsti ugovora.

Tablica 4. Struktura iznosa financiranja po predmetu leasinga za drugi kvartal 2013. i 2014. godine

(000 KM)

	30.6.2013.			30.6.2014.		
	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO
Vozila	65.731	5.187	70.918	43.916	9.370	53.286
Oprema	25.094	51	25.145	9.835	156	9.991
Nekretnine	2.223	0	2.223	2.032	0	2.032
Ostalo	140	0	140	9	0	9
UKUPNO	93.188	5.238	98.426	55.792	9.526	65.318

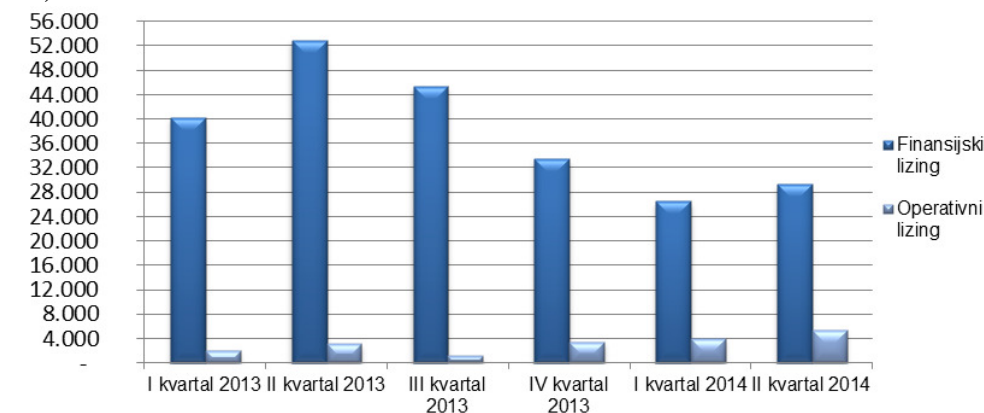
U ukupan iznos novih financiranja ostvaren u razdoblju od 1.1. do 30.6.2014. uključen je i iznos financiranja koje je ostvarilo leasing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH (navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH).

Napominjemo da je jedno leasing društvo po osnovi odluke vlasnika obustavilo nova financiranja s ciljem stabilizacije poslovanja i sanacije postojećih problematičnih plasmana.

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika leasinga dominiraju plasmani prema pravnim osobama (88,23% od ukupnog iznosa financiranja u prvoj polovici 2014. godine). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je financiranje putem leasinga za fizičke osobe nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

U Grafikonu 4. Informacije iskazan je usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga po kvartalima u 2013. i 2014. godini

Grafikon 4. Usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora u 2013. i 2014. godini (u 000 KM)

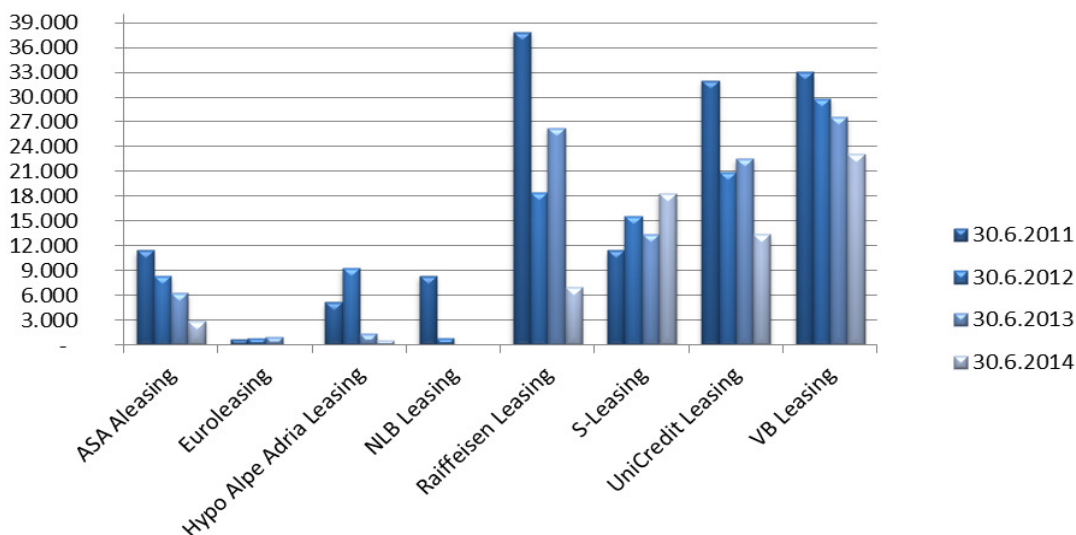

U prvoj polovici 2014. godine volumen financiranja putem ugovora operativnog leasinga je veći za 81,86% ili 4.288 tisuća KM u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine.

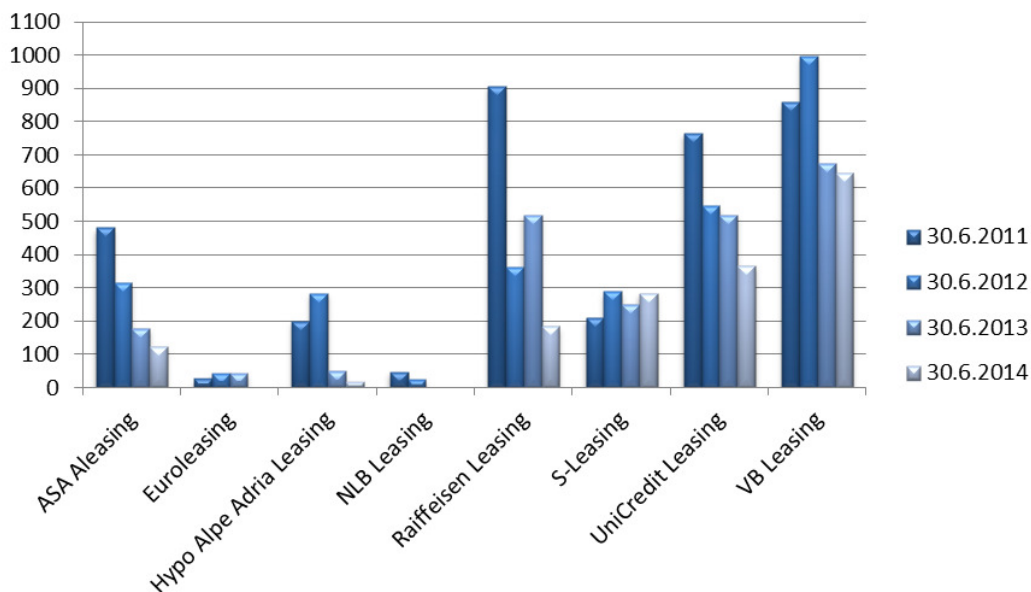
3.2. Tržišni udio prema financijskom volumenu i broju ugovora

Usporedni prikaz pojedinačnog tržišnog udjela leasing društava prema ukupnom volumenu i broju novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga je iskazano u Grafikonima 5. i 6. Informacije.

Grafikon 5. Tržišni udio prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 6. Tržišni udio prema broju ugovora

Na temelju navedenog grafičkog prikaza je vidljivo da je kod svih leasing društva u drugom kvartalu 2014. godine smanjen volumen novih financiranja u rasponu od 16,06% do 73,50%.

3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu izraženu na godišnjoj razini i iskazuje se sukladno Odluci o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom drugog kvartala 2014. godine je iznosila 6,57% za kratkoročne i 6,63% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 11,49%, a za dugoročne 9,18% na godišnjoj razini. Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa za navedeno razdoblje je iznosila 6,63%, a efektivna 9,23% na godišnjoj razini. U usporedbi s istim razdobljem prethodne poslovne godine kada je iskazana ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa od 6,88 % i efektivna od 9,29% na godišnjoj razini, evidentno je smanjenje kamatnih stopa po ugovorima financijskog leasinga.

U Tablici 5. Informacije iskazani su podaci o iznosu financiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom drugog kvartala 2014. godine.

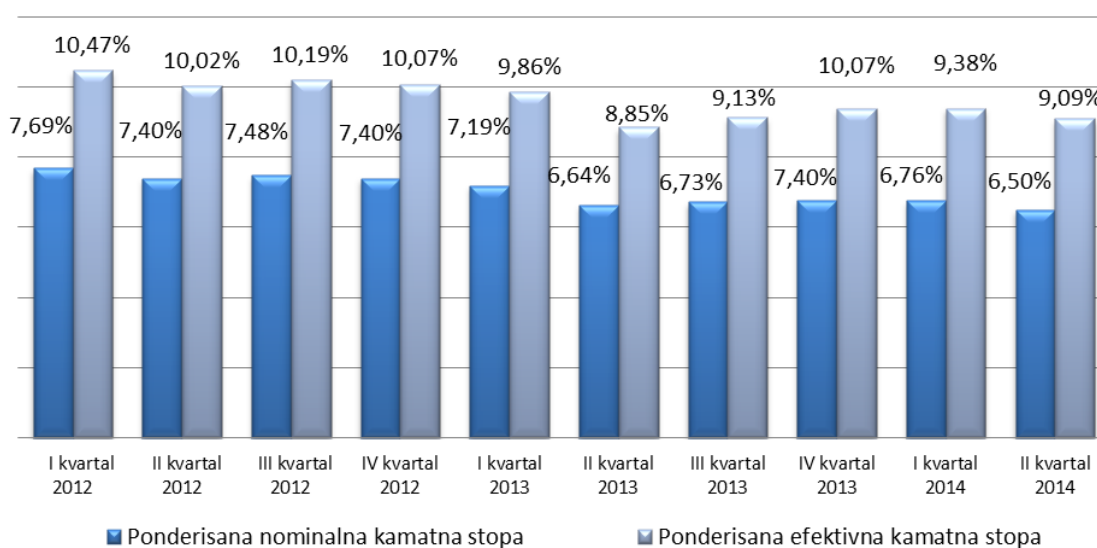
Tablica 5. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom drugog kvartala 2014. godine

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos financiranja u (000) KM	Ponderirana nominalna kamatna stopa	Ponderirana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	49	1.254	6,57%	11,49%
a.	putnička vozila	28	603	6,63%	11,95%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	16	472	6,31%	10,73%
c.	strojevi i oprema	5	179	7,06%	11,94%
1.1.	Kratkoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	49	1.254	6,57%	11,49%
a.	pravne osobe	43	1.196	6,47%	11,11%
b.	poduzetnici	1	16	9,50%	23,57%
c.	fizičke osobe	5	42	8,25%	17,83%
2.	Dugoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	1.401	54.538	6,63%	9,18%
a.	putnička vozila	865	22.913	6,78%	9,55%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	387	19.928	6,38%	8,72%
c.	strojevi i oprema	146	9.656	6,87%	9,78%
d.	nekretnine	2	2.032	6,23%	6,45%
g.	ostalo	1	9	9,50%	15,90%
2.1.	Dugoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	1.401	54.538	6,6%	9,18%
a.	pravne osobe	1.111	48.032	6,67%	9,17%
b.	poduzetnici	50	1.246	7,21%	10,53%
c.	fizičke osobe	240	5.260	6,10%	8,89%
	UKUPNO	1.450	55.792	6,63%	9,23%

Trend smanjenja nominalnih i efektivnih kamatnih stopa tijekom drugog kvartala 2014. godine u odnosu na 2012. i 2013. godinu je evidentan i u slučaju promatranja ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa na kvartalnoj razini, a što je uzrokovano smanjenjem varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane ulazne i izlazne kamatne.

U Grafikonu 7. Informacije iskazane su ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope po kvartalima.

Grafikon 7 . Pregled prosječnih ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o financijskom leasingu po kvartalima tijekom 2012., 2013. i 2014. godine

Prethodno iskazane nominalne kamatne stope predstavljaju ugovorenu nominalnu kamatnu stopu između leasing društva i korisnika leasinga u trenutku potpisa leasing ugovora, dok prethodno iskazane efektivne kamatne stope predstavljaju diskontne stope kojom se na godišnjoj razini izjednačava sadašnja vrijednost svih budućih i postojećih obveza dogovorenih između leasing društva i korisnika leasinga, i u iste su uključeni svi novčani tokovi predviđeni leasing ugovorom koji se odnose na uplate korisnika leasinga isključivo prema leasing društvu.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obvezan dio ugovora o financijskom leasingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika leasinga, kreiranje ugovora financijskog leasinga s otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora.

3.4. Prigovori korisnika leasing usluga

Tijekom drugog kvartala 2014. godine u izvješćima dostavljenim Agenciji evidentirano je ukupno 18 prigovora od strane korisnika leasing usluga, i to 15 prigovora od strane pravnih osoba i 3 prigovora od strane fizičkih osoba. Navedeni broj prigovora je iskazan od strane četiri leasing društva i isti su negativno riješeni s obzirom da se odnose na neutemeljeno prigovaranje od strane korisnika leasing usluga zbog nedovoljnog razumijevanja ugovornih odredaba o financiranju putem leasinga.

Od ukupnog broja dostavljenih prigovora tijekom drugog kvartala 2014. godini, na jedno leasing društvo se odnosi 8 prigovora ili 57,14% od ukupno iskazanih prigovora korisnika leasing usluga.

Dva leasing društva tijekom drugog kvartala 2014. godine nisu imala prigovora od strane korisnika leasinga usluga.

III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja leasing društava u Federaciji BiH sa 30. 6. 2014. može se zaključiti da je poslovanje leasing društava tijekom prvog polugodišta 2014. godine u Federaciji BiH i dalje sa silaznim trendom u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine.

Kod pojedinih leasing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim razdobljima.

Utjecaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom razdoblju neminovno odražavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju leasing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor leasing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod leasing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika financijskih usluga financiranih putem leasinga s ciljem ostvarivanja financijske stabilnosti pojedinog leasing društva i djelatnosti leasinga na razini Federacije BiH.

Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor leasing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju leasing društava i internom definiranju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje zakonske i podzakonske regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- zaštita korisnika leasing usluga s ciljem ostvarivanja financijske stabilnosti leasing sektora u cjelini,

- praćenje aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma i unapređivati suradnju s drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- unapređenje strukture i kvalitete podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unapređivati suradnju s Udruženjem leasing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative leasing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

U narednom razdoblju leasing društva se trebaju dodatno fokusirati na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju sustava naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja, kao i na unapređenju prodajnih kapaciteta i kanala prodaje.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definiranje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena leasing društva u svom poslovanju,
- unapređenje palete proizvoda koji se nude tržištu i pronalaženje novih kanala prodaje,
- uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvješćivanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika leasing usluga,
- primjene praksi odgovornog financiranja,
- detaljnije informiranje klijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga,
- redovno, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke i
- usklađivanje poslovanja sa Zakonom o zaštiti žiranata u Federaciji BiH i Zakonom o zaštiti korisnika financijskih usluga.

IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09, 46/11, 48/12, 110/12, 23/14 i 46/14), kao i uputama usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje suglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvješćivanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava,
9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uvjetima i načinu postupanja banke, MKO i leasing društva po prigovoru klijenata,
11. Odluka o uvjetima i načinu postupanja po zahtjevu žiranata za oslobađanje od obveze jamstva,
12. Odluka o minimalnim standardima za dokumentiranje financiranja putem leasing ugovora i procjenu kreditne sposobnosti,
13. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu i
14. Uputa za izradu izvješća leasing društava.

Broj: U.O.-62-4/14
Sarajevo, 2. rujna 2014.

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima na dan 30. 6. 2014.

Redni broj	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Alma Kadrić	+ 387 33 771 222	22.03.2010	17	www.asa-aleasing.ba
2.	NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	9	www.nlbleasing.ba
3.	RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Izmira Tuka-Aličić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	34	www.rlhb.ba
4.	S-LEASING d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	12	www.s-leasing.ba
5.	UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	29	www.unicreditleasing.ba
6.	VB LEASING d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	36	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	137	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava na dan 30. 6. 2014.

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	17,19%
	ASA AUTO d.o.o. Sarajevo	33,81%
	ALEASING d.o.o. Ljubljana	49,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	51,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	49,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 30. 6. 2014. (u 000 KM)

Redni broj	Dani kašnjenja	Stopa rezerviranja	Iznos potraživanja	Ukupne rezerve
1	0-60	0,05%	18.446	9
2	60-90	5%	35.783	2.265
3	90-180	10%	1.194	119
4	180-270	30%	189	57
5	270-360	50%	7.938	3.969
6	preko 360	100%	4.466	4.466
UKUPNO			68.016	10.885

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing sa 30. 6. 2014. (u 000 KM)

Dana kašnjenja	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (pokretne stvari)	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Rezerve			Ukupne rezerve
							Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	
0-60	0,50%	0,50%	262.947	34.466	50.609	4.834	253	24	230	507
60-90	10%	10%	18.338	3.345	2.187	239	219	24	316	559
90-180	50%	50%	6.444	5.935	2.021	389	1.010	195	641	1.846
preko 180	100%	75%	12.480	5.432	12.238	966	12.238	724	2.090	15.052
preko 360	100%	100%	345	0	345	0	345	0	0	345
UKUPNO			300.554	49.178	67.400	6.428	14.065	967	3.277	18.309

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2013		30.6.2014		% rasta 30.06.2014/ 31.12.2013
		Iznos	% u ukupnoj aktivni	Iznos	% u ukupnoj aktivni	
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	41.775	7,23%	20.960	4,12%	-49,83%
2.	Plasmani bankama	15.461	2,67%	16.415	3,22%	6,17%
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto	367.182	63,52%	331.423	65,10%	-9,74%
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	446.269	77,20%	396.243	77,84%	-11,21%
3b)	rezerve za gubitke	23.301	4,03%	18.309	3,60%	-21,42%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	55.504	9,60%	46.260	9,09%	-16,65%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	282	0,05%	251	0,05%	-10,99%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	2	0,00%	2	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	33.783	5,84%	35.944	7,06%	6,40%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	13.696	2,37%	13.852	2,72%	1,14%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	42.375	7,33%	43.647	8,57%	3,00%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	5.210	0,90%	5.558	1,09%	6,68%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	17.078	2,95%	15.997	3,14%	-6,33%
6.	Dugoročne investicije	119	0,02%	52	0,01%	-56,30%
7.	Ostala aktiva	119.779	20,72%	104.282	20,48%	-12,94%
7a)	Zajmovi, neto	63.957	11,06%	57.131	11,22%	-10,67%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	71.483	12,37%	68.016	13,36%	-4,85%
7a2)	rezerve za zajmove	7.526	1,30%	10.885	2,14%	44,63%
7b)	zalihe	33.212	5,75%	31.955	6,28%	-3,78%
7c)	ostala aktiva	22.610	3,91%	15.196	2,99%	-32,79%
	UKUPNA AKTIVA	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	520.625	90,06%	466.122	91,56%	-10,47%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	65.064	11,25%	46.839	9,20%	-28,01%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	456.159	78,91%	419.793	82,46%	-7,97%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	598	0,10%	510	0,10%	-14,72%
10.	Ostale obveze	21.514	3,72%	11.350	2,23%	-47,24%
	UKUPNO OBVEZE	542.139	93,78%	477.472	93,79%	-11,93%
11.	Temeljni kapital	90.502	15,66%	53.520	10,51%	-40,86%
12.	Rezerve	8.829	1,53%	8.990	1,77%	1,82%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-63.369	-10,96%	-30.904	-6,07%	-51,23%
	UKUPNO KAPITAL	35.962	6,22%	31.606	6,21%	-12,11%
	UKUPNO PASIVA	578.101	100,00%	509.078	100,00%	-11,94%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	65.028	11,25%	86.394	16,97%	32,86%
	Novi otpis (+)	23.545	4,07%	5.707	1,12%	-75,76%
	Naplata (-)	2.091	0,36%	779	0,15%	-62,75%
	Trajni otpis (-)	88	0,02%	64	0,01%	-27,27%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	86.394	14,94%	91.258	17,93%	5,63%

Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	30.6.2013.		30.6.2014		% rasta 30.6.2014/ 30.6.2013
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	19.615	50,79%	15.366	62,58%	-21,66%
1a)	kamate po finansijskom leasingu	14.765	38,23%	11.544	47,01%	-21,82%
1b)	kamate na plasmane bankama	80	0,21%	181	0,74%	126,25%
1c)	naknade (za obradu leasing zahtjeva itd.)	803	2,08%	720	2,93%	-10,34%
1d)	ostali prihodi po kamatama	3.967	10,27%	2.921	11,90%	-26,37%
2.	Rashodi po kamatama	8.430	21,83%	7.544	30,72%	-10,51%
2a)	kamate na pozajmljena sredstva	8.248	21,36%	7.371	30,02%	-10,63%
2b)	naknade za obradu kredita	182	0,47%	172	0,70%	-5,49%
2c)	ostali rashodi po kamatama	0	0,00%	1	0,00%	0,00%
3.	Neto prihodi od kamata	11.185	28,96%	7.822	31,86%	-30,07%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	19.006	49,21%	9.189	37,42%	-51,65%
4a)	naknade za izvršene usluge	38	0,10%	24	0,10%	-36,84%
4b)	naknade od operativnog najma	6.007	15,55%	5.792	23,59%	-3,58%
4c)	prihodi od prodaje leasing objekta, neto	923	2,39%	81	0,33%	-91,22%
4d)	ostali operativni prihodi	12.038	31,17%	3.292	13,41%	-72,65%
4d)1	prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	876	2,27%	816	3,32%	-6,85%
4d)2	prihodi od opomena	315	0,82%	298	1,21%	-5,40%
4d)3	ostalo	10.847	28,09%	2.178	8,87%	-79,92%
5.	Operativni rashodi	25.397	65,76%	17.585	71,61%	-30,76%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	4.391	11,37%	3.925	15,98%	-10,61%
5b)	troškovi poslovnog prostora	6.783	17,56%	5.738	23,37%	-15,41%
5c)	ostali operativni rashodi	14.223	36,83%	7.922	32,26%	-44,30%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	1.006	2,60%	4.027	16,40%	300,30%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski leasing	1.628	4,22%	668	2,72%	-58,97%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	-622	-1,61%	3.359	13,68%	640,03%
7.	Dobit prije poreza	3.788	9,81%	-4.601	-18,74%	-221%
8.	porez na dobit	446	1,15%	116	0,47%	-73,99%
9.	Neto dobit	3.342	8,65%	-4.717	-19,21%	-241%

Prilog 7. Rangiranje bilančne sume

31.12.2013					30.6.2014					Indeks bilančne sume
Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udio 31.12.2013.	Kumul. učešće	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udio 30.06.2014.	Kumul. učešće	
1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	192.559	33,31%	33,31%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	154.872	30,42%	30,42%	80
2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	153.919	26,62%	59,93%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	126.872	24,92%	55,34%	82
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	110.709	19,15%	79,08%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	104.537	20,53%	75,88%	94
4.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	53.651	9,28%	88,36%	4.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	58.953	11,58%	87,46%	110
5.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	35.718	6,18%	94,54%	5.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	30.786	6,05%	93,51%	86
6.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	31.545	5,46%	100,00%	6.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	33.058	6,49%	100,00%	105
UKUPNO		578.101	100,00%		UKUPNO		509.078	100,00%		88